

W ZESZYCIE

W roku 2026 przypada 130. rocznica urodzin Stefana Wiecheckiego „Wiecha”. W opowiadaniach jego autorstwa publikowanych w prasie warszawskiej w latach 30. XX wieku w szerokim zakresie występuje stylizacja językowa ukazująca socjolekt żydowskich mieszkańców Warszawy, czyli tzw. wiech żydowski. Argotyżacja w tych tekstach pełni funkcje charakteryzujące, strukturalne oraz funkcję komiczno-humorystyczną.

Technologie cyfrowe wchodzą do grupy podstawowych narzędzi humanistycznych, umożliwiając w zasadzie nieograniczone badanie tekstu. Metoda obliczeniowa analizy sentymentu z użyciem narzędzia CLARIN-PL Multiemo pozwala ocenić nacechowanie emocjonalne tekstów oraz zidentyfikować możliwy kierunek zmian wartościowania frazeologizmów.

Zapóżyczenia leksykalne z języka francuskiego są do dzisiaj licznie reprezentowane wśród wyrazów obcego pochodzenia w polszczyźnie. Duża liczba galicyzmów w *Słowniku warszawskim* wynika m.in. z faktu, że słownik ten powstawał w czasie, kiedy rola języka francuskiego w kulturze polskiej była szczególnie: dla polskich warstw wykształconych był on niekiedy standardowym językiem komunikacji.

Odantronimiczne przymiotniki na *-owy* w zasobie słownictwa ogólnego występują rzadko, w ostatnich dekadach obserwuje się – zwłaszcza w dyskursach potocznych, w tym pisanych dyskursach internetowych – wzrost liczby derywatów tego typu. Ze względu na różne uwarunkowania tworzenia tych formacji, a także ich funkcje leksemowe te nie są jednorodne, podobnie jak inne okazjonalizmy językowe.

Derywaty złożone z członem *magneto-* ‘magnetyczny, związany z polem magnetycznym’ we współczesnej polszczyźnie są bardziej zróżnicowane semantycznie niż formalnie i pragmatycznie. Można także wskazać wśród nich podgrupę złożzeń mających podobną budowę i znaczenie do jednostek leksykalnych z członem *elektro-*.

Słowa kluczowe: stylizacja językowa – argotyżacja – gwara warszawska – socjolekt żydowski – wiech – Stefan Wiechecki – „Wiech” – badania diachroniczne – pragmatyka historyczna – analiza sentymentu – uczenie głębokie – Multiemo – etymologia – galicyzm – kwalifikator – słownik – zapóżyczenie leksykalne – słowotwórstwo – semantyka – składnia morfemiczna – formacje sufiksalne – antroponimy – konotacja – wartościowanie – język polski – złożenia – podstawa zdeintegrowana *magneto-* – świadomość językowa – potoczna świadomość językowa – kultura języka.